PRESSMEDDELANDE

Stiftelsen Växjö Islamiska Skola
Växjö, 23 november 2026

Alvesta kommuns miljonåterkrav undanröjda – stiftelsen ifrågasätter kommunens agerande

Förvaltningsrätten i Växjö har undanröjt Alvesta kommuns två återkravsbeslut på sammanlagt 3 839 297 kronor mot Stiftelsen Växjö Islamiska Skola. Domen har nu vunnit laga kraft. Stiftelsen riktar samtidigt skarp kritik mot kommunens hantering av ärendet och ifrågasätter om kommunens bedömningar av barnens rätt till utökad vistelsetid har utgått från skollagens bestämmelser. Stiftelsen överväger nu också ytterligare rättsliga åtgärder.

Återkrav på 3,8 miljoner kronor utan redovisat underlag

Alvesta kommuns återkrav avsåg bidrag som tidigare betalats ut för förskole- och fritidshemsverksamhet under flera års tid. Kommunen hävdade att Stiftelsen hade lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter som lett till felaktiga bidragsutbetalningar.

Enligt Stiftelsen framgick det dock inte av besluten vilka barn eller elever som avsågs, vilka tidsperioder som ifrågasattes eller vilka konkreta uppgifter som skulle ha varit felaktiga. Stiftelsen fick inte heller ta del av någon bakomliggande utredning eller möjlighet att bemöta kommunens påståenden innan besluten fattades.

Stiftelsen har under hela processen tillbakavisat anklagelserna och ifrågasatt såväl grunderna för återkraven som kommunens handläggning av ärendet.

Kommunen ifrågasatte barnens rätt till utökad vistelsetid

Besluten fattades den 23 april 2025. För att få en förklaring till varför Alvesta kommun hade beslutat att kräva tillbaka bidrag bjöd Stiftelsen in kommunens företrädare till ett möte i skolans lokaler den 23 juni 2025. Vid mötet deltog representanter från Stiftelsens skolledning, Stiftelsens juridiska ombud samt flera företrädare för kommunen, däribland förvaltningschef Marit Persson.

Vid mötet framkom att kommunens återkrav grundade sig på uppfattningen att vissa barn och elever hade fått vistas fler timmar i förskolan och fritidshemmet än vad de hade rätt till, enligt kommunen. Det är viktigt att understryka att kommunen inte ifrågasatte att barnen och eleverna faktiskt hade varit på plats och deltagit i verksamheten. Det kommunen ifrågasatte var om barnen och eleverna hade rätt att vistas där under så många timmar som de hade beviljats.

Det handlade alltså inte om att Stiftelsen hade begärt ersättning för verksamhet som inte hade bedrivits eller för barn och elever som inte hade varit där. Frågan gällde i stället om barnens och elevernas individuella behov gav dem rätt till den utökade vistelsetid som Stiftelsen hade beviljat.

Stiftelsen anser att dessa uppgifter är avgörande för att förstå vad återkraven egentligen handlade om. De ger en väsentligt annan bild av ärendet än den som hittills har framkommit i mediernas rapportering.

Skollagen utgår från barnets behov – inte kommunens generositet

Skollagen anger att barn och elever ska erbjudas förskola respektive fritidshem utifrån bland annat vårdnadshavarnas arbete eller studier. Men lagstiftningen tar också uttryckligen hänsyn till barnets eller elevens eget behov till följd av familjens situation i övrigt och behov av särskilt stöd i utvecklingen.

Det innebär att rätten till vistelsetid inte enbart avgörs av vårdnadshavarnas sysselsättning. Ett barn eller en elev kan ha rätt till mer tid i verksamheten när individuella omständigheter motiverar det.

Det kan exempelvis handla om barn som lever i familjer med en särskilt ansträngd livssituation, såsom allvarlig sjukdom hos en vårdnadshavare eller omfattande sociala påfrestningar. För dessa barn kan ytterligare tid i förskolan eller fritidshemmet ge trygghet, kontinuitet och möjlighet att delta i en stabil social gemenskap.

Det kan också handla om barn som har betydande svårigheter med språk, kommunikation eller socialt samspel och som behöver mer tid i en pedagogiskt stimulerande miljö. Även barn och elever med funktionsnedsättningar, psykiska svårigheter eller andra individuella stödbehov kan ha rätt till utökad vistelsetid när förutsättningarna i skollagen är uppfyllda.

Bestämmelserna finns i 8 kap. 5 och 7 §§ skollagen för förskolan och 14 kap. 5 och 6 §§ skollagen för fritidshemmet.

Rätten till utökad vistelsetid är ett beslut som rektor fattar och förutsätter en bedömning av det enskilda barnets eller elevens behov. Generella kommunala riktlinjer eller den vistelsetid som normalt beviljas i kommunens egna verksamheter kan därför inte ensamma avgöra om ett barn har rätt till ytterligare tid.

Stiftelsen: Utökad vistelsetid handlar om barnens rättigheter

Stiftelsen bedriver verksamheter där många barn och elever har behov av särskilt stöd och, i vissa fall, utökad vistelsetid.

I princip samtliga barn och elever har ett annat modersmål än svenska, och många har behov av ytterligare språklig stimulans och stöd i sin språkutveckling. Därutöver finns barn och elever som behöver mer tid i verksamheten till följd av funktionsnedsättningar, sociala omständigheter eller andra individuella behov.

Att ett barn har ett annat modersmål än svenska innebär inte automatiskt rätt till utökad vistelsetid. Däremot kan barnets språkliga behov och familjens situation vara relevanta vid den individuella bedömningen. Stiftelsens utgångspunkt är att varje barns eller elevs behov ska prövas utifrån skollagens bestämmelser.

Syftet med att bevilja utökad vistelsetid är att ge barnen och eleverna bättre förutsättningar för lärande, utveckling, trygghet och social delaktighet.

När ett barn eller en elev uppfyller skollagens förutsättningar för utökad vistelsetid handlar det inte om generositet från verksamhetens sida, utan om en rättighet som ska tillgodoses.

Stiftelsen anser därför att det är anmärkningsvärt om en kommun ifrågasätter barns och elevers rätt till utökad vistelsetid med hänvisning till att den egna verksamheten tillämpar mer restriktiva bedömningar, i stället för att pröva de individuella behoven utifrån skollagen. Att dessutom lägga en sådan jämförelse till grund för återkrav på närmare fyra miljoner kronor väcker, enligt Stiftelsen, allvarliga frågor om kommunens handläggning och rättstillämpning.

Domstolen undanröjde återkraven – besluten fattades utan behörighet

Ärendet har prövats i flera domstolsinstanser.

Alvesta kommun hävdade inledningsvis i domstol att skrivelserna om återkrav inte utgjorde formella beslut. Kammarrätten i Jönköping gjorde en annan bedömning och slog i december 2025 fast att skrivelserna var överklagbara beslut som innebar ändringar av tidigare gynnande bidragsbeslut.

När målen därefter prövades av Förvaltningsrätten i Växjö konstaterade domstolen att återkravsbesluten hade fattats utan erforderlig behörighet och därför inte hade tillkommit i laga ordning. Genom domen den 28 oktober 2026 undanröjdes båda återkravsbesluten. Domen har nu vunnit laga kraft.

Domstolen har inte prövat om kommunens påståenden om felaktiga bidragsutbetalningar varit riktiga. Det finns därmed inget avgörande i dessa mål som fastställer att Stiftelsen har lämnat oriktiga uppgifter eller gjort sig skyldig till oegentligheter.

Stiftelsen kräver tydlighet och rättssäkerhet

Omar Abuhelal, styrelseordförande för Stiftelsen Växjö Islamiska Skola, välkomnar domens utgång men anser att ärendet väcker frågor som sträcker sig längre än till vem som haft behörighet att fatta besluten.

> – Vi är nöjda med domens utgång. Samtidigt anser vi inte att det här enbart handlar om att fel person fattade besluten. När en kommun riktar ett återkrav på närmare fyra miljoner kronor mot en utbildningsverksamhet måste man kunna förvänta sig att det finns ett tydligt och väl underbyggt underlag för de påståenden som framförs. Det handlar om grundläggande rättssäkerhet och om det ansvar som följer med myndigheters beslutsfattande, säger Omar Abuhelal.

Stiftelsen framhåller att den vid upprepade tillfällen efterfrågat underlaget för återkraven och att den inte fått möjlighet att bemöta kommunens påståenden innan besluten fattades.

> – Vi har aldrig fått ta del av någon utredning som visar vilka konkreta fel vi skulle ha gjort. I stället fick vi besked om återkrav på över 3,8 miljoner kronor som skulle regleras genom avdrag från framtida utbetalningar. Vi anser att det är rimligt att kräva betydligt större tydlighet och noggrannhet när en myndighet fattar beslut av den här omfattningen, säger Avdi Islami, skolledare.

Stiftelsen överväger ytterligare rättsliga åtgärder

Enligt Stiftelsens bedömning har kommunens hantering av ärendet och de anklagelser som framförts fått negativa konsekvenser för verksamhetens anseende och förutsättningar.

> – En myndighets beslut kan få konsekvenser långt utöver det ekonomiska belopp som anges. Därför är det viktigt att sådana beslut vilar på rättsligt hållbara grunder och att den berörda verksamheten ges möjlighet att förstå och bemöta de uppgifter som läggs till grund för besluten, säger Omar Abuhelal.

Även Stiftelsens juridiska ombud är kritisk:

> - Det är djupt bekymmersamt att en kommun kan rikta återkrav på närmare fyra miljoner kronor mot en fristående utbildningsverksamhet utan att i domstolsprocessen lägga fram någon bevisning som styrker de påstådda felaktigheterna. Att Stiftelsen dessutom ska behöva driva en lång och resurskrävande rättsprocess för att få besluten undanröjda på grund av så grundläggande brister som avsaknad av behörighet är oacceptabelt. Kommuner har ett långtgående ansvar att säkerställa att deras beslut är rättsligt grundade, sakligt underbyggda och fattade i enlighet med gällande rättssäkerhetskrav. Det ansvaret kan inte skjutas över på den enskilda verksamheten som drabbas av besluten. Rättssäkerhet är inte något som kommuner kan välja att förhålla sig till, det är en grundläggande skyldighet vid all myndighetsutövning, säger Stiftelsens juridiska ombud Jennie Elfström.

Stiftelsen ser nu tillsammans med sitt juridiska ombud över möjligheterna att vidta ytterligare rättsliga åtgärder med anledning av kommunens hantering av ärendet och de konsekvenser som Stiftelsen anser sig ha drabbats av.

Om Stiftelsen Växjö Islamiska Skola

Stiftelsen Växjö Islamiska Skola är en icke-vinstutdelande utbildningshuvudman som bedriver grundskola och förskoleverksamhet i Växjö och Alvesta. Verksamheten bedrivs i enlighet med svensk skollagstiftning och gällande läroplaner.

Kontakt

Stiftelsen Växjö Islamiska Skola
E-post: info@viskolan.org

Domstolsavgöranden

Kammarrätten i Jönköping, mål nr 1980-25 och 1981-25, dom den 10 december 2025.
Förvaltningsrätten i Växjö, mål nr 4765-25 och 4789-25, dom den 28 oktober 2026.